

WIN

WIN – Poboljšanje položaja žena na tržištima rada perifernih industrijskih regija
Interreg program dunavske regije 2021–2027

Podrška zapošljavanju žena u industrijskim regijama

Sažetak preporuka za javne politike namijenjen nacionalnim dionicima

Okviri za uključiva tržišta rada

KLJUČNA PORUKA

Žene čine značajan, a često i visoko kvalificiran dio radne snage u industrijskim regijama zemalja dunavske regije. Međutim, njihovo sudjelovanje u zapošljavanju i dalje je uvjetovano strukturnim obilježjima obrazovnih sustava, tržišta rada, infrastrukture skrbi te trajnim rodnom normama.

Na te okolnosti utječu različite razine upravljanja. Iako su mnoge prepreke najvidljivije na lokalnoj i regionalnoj razini, nacionalni dionici imaju ključnu ulogu u oblikovanju okvira koji određuju pristup obrazovanju i razvoju vještina, sustavima zapošljavanja te socijalnoj infrastrukturi u svim regijama.

Rješavanje ovih izazova zahtijeva usklađene nacionalne okvire i rodno osjetljive mjere javnih politika prilagođene lokalnim i regionalnim specifičnostima, koje omogućuju ravnopravan pristup zapošljavanju, razvoju vještina i profesionalnom napredovanju. Unaprjeđenje rodne ravnopravnosti na tržištu rada stoga je preduvjet uključivog gospodarskog rasta, konkurentnosti i društvene kohezije.

Ovaj sažetak preporuka pruža praktične smjernice nacionalnim dionicima za potporu i jačanje uvjeta potrebnih za razvoj rodno ravnopravnih tržišta rada u industrijskim regijama.

1. ZAŠTO JE OVO VAŽNO

Projekt WIN („Poboljšanje položaja žena na tržištima rada perifernih industrijskih regija“) bavi se trajnim rodnom razlikama u području zapošljavanja u industrijskim gradovima i perifernim industrijskim regijama dunavskog područja. Ove regije obilježavaju strukturni izazovi, uključujući koncentraciju gospodarskih aktivnosti u ograničenom broju sektora, neusklađenost vještina s potrebama tržišta rada te rodne norme koje utječu na obrazovne i karijerne putove.

Jedan od ključnih zaključaka WIN pilot-aktivnosti jest da su lokalna i regionalna provedba presudne za ostvarivanje konkretnih promjena, dok su nacionalni okviri nužni za širenje primjene, održavanje i sustavno uključivanje uspješnih pristupa. Učinkovite promjene ovise o međusobnom djelovanju lokalno testiranih rješenja i usklađenog nacionalnog okruženja javnih politika koje omogućuje njihovu primjenu i dugoročnu održivost.

Nalazi projekta WIN pokazuju da upravo nacionalni okviri određuju mogu li se lokalno razvijena rješenja proširiti, održati i uključiti u sustavne promjene javnih politika.

2. ŠTO DJELUJE NACIONALNA PODRUČJA DJELOVANJA

PODRUČJE DJELOVANJA 1

EKONOMSKO UKLJUČIVANJE I RAZVOJ VJEŠTINA

Omogućiti pristup kvalitetnom
zaposlenju i sektorima budućnosti

Ovo područje djelovanja zahtijeva nacionalne okvire koji oblikuju sustave razvoja vještina, politike tržišta rada i strategije gospodarske tranzicije. Njegov je cilj povećati sudjelovanje žena u kvalitetnom zaposlenju i novim gospodarskim sektorima.

NACIONALNE MJERE POTPORE

01

Promicati uravnoteženo sudjelovanje žena i muškaraca na tržištu rada kroz nacionalne strategije zapošljavanja i rodne ravnopravnosti

04

Ojačati potporu ženskom poduzetništvu i pristupu financiranju

02

Uskladiti nacionalne strategije razvoja vještina s promjenama na tržištu rada, osobito u području digitalne i zelene tranzicije te STEM sektora

05

Promicati aktivne politike tržišta rada koje su rodno osjetljive i prilagođene lokalnim i regionalnim specifičnostima

03

Proširiti mogućnosti cjeloživotnog učenja, prekvalifikacije i usavršavanja za žene

06

Uspostaviti strukturirane mehanizme za povratak na tržište rada i nastavak karijere nakon prekida radnog angažmana

PRIMJER DOBRE PRAKSE

[Dan jednakih plaća
Slovačka
Equal Pay Day
Slovakia](#)

Je kampanja koja predstavlja važnu platformu za otvorenu raspravu o rodnom jazu u plaćama. Podiže svijest o ovom pitanju i promiče rješenja na razini pojedinaca, poslodavaca i javnih politika. Okuplja ključne dionike, uključujući stručnjake, poslodavce, državne institucije, organizacije civilnog društva, medije i širu javnost, osiguravajući različite perspektive i konkretne rezultate. Riječ je o cjelogodišnjem programu aktivnosti koji kulminira središnjom konferencijom, stvarajući kontinuiran i višeslojan pristup smanjenju nejednakosti u plaćama te promicanju rodno ravnopravnog pristupa prihodima i plaćama.

PODRUČJE DJELOVANJA 2

SOCIJALNA INFRASTRUKTURA I USLUGE

Uklanjanje strukturnih prepreka sudjelovanju žena na tržištu rada

Ovo područje djelovanja oslanja se na nacionalna ulaganja i regulatorne okvire u području sustava skrbi, mobilnosti i uvjeta rada. Njegov je cilj povećati sudjelovanje žena na tržištu rada u svim regijama.

NACIONALNE MJERE POTPORE:

01

Ulagati u dostupne sustave skrbi za djecu i starije osobe

02

Promicati fleksibilne oblike rada kroz zakonodavni okvir i odgovarajuće poticaje

03

Unaprijediti prometnu povezanost i mobilnost između perifernih područja i tržišta rada

04

Uključiti ekonomiju skrbi u nacionalne razvojne strategije

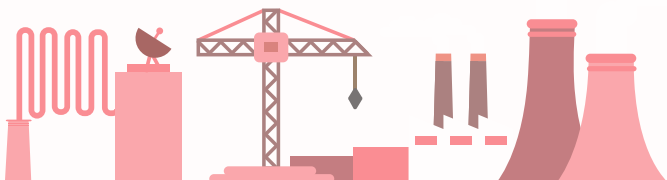
05

Razvijati rodno osjetljive javne usluge

PRIMJER DOBRE PRAKSE:

[Gerontodomaćice Bosni i Hercegovini](#)

Inicijativa „Gerontodomaćice“ u Bosni i Hercegovini predstavlja model koji se može prenijeti i primijeniti u drugim sredinama, a povezuje razvoj infrastrukture skrbi i sudjelovanje žena na tržištu rada. Program omogućuje dostupne usluge skrbi za starije osobe, istodobno stvarajući fleksibilna radna mjesta i mogućnosti rada s nepunim radnim vremenom za žene, osobito u ruralnim područjima. Kroz formalnu obuku, certificiranje i plaćeni rad prepoznaje se vrijednost prethodno neplaćenog rada skrbi. Takav pristup doprinosi društvenoj koheziji te gospodarskom i društvenom osnaživanju žena u lokalnim zajednicama.

3. IMPLIKACIJE ZA JAVNE POLITIKE

Učinkovito djelovanje na nacionalnoj razini zahtijeva usklađene sustavne okvire koji povezuju oba područja djelovanja te osiguravaju usklađenost politika tržišta rada, sustava razvoja vještina i socijalne infrastrukture.

Ključni prioriteti uključuju:

**Jačanje sustava razvoja
vještina i mogućnosti
zapošljavanja**

**Osiguravanje
učinkovite socijalne
infrastrukture i
sustava skrbi**

**Poticanje lokalnih i
regionalnih inovacija kroz
stabilno nacionalno
okruženje javnih politika**

Nacionalni dionici imaju ključnu ulogu u širenju primjene, održavanju i uključivanju uspješnih lokalnih i regionalnih inicijativa u šire okvire javnih politika. Istodobno osiguravaju da se nacionalne strategije i smjernice učinkovito prenose i provode na regionalnoj i lokalnoj razini.

4. KONTAKT

Projekt WIN doprinosi razvoju javnih politika u okviru Strategije Europske unije za dunavsku regiju (EUSDR), promičući pristupe utemeljene na dokazima za razvoj uključivih tržišta rada.

Projekt WIN – Pобољшanje položaja žena na tržištima rada perifernih industrijskih regija, Vodeći projekt Prioritetnog područja 9 Strategije Europske unije za dunavsku regiju (EUSDR PA09), 2025.

Interreg program dunavske regije 2021–2027

<https://interreg-danube.eu/projects/win>

Koordinator:
Jani Kozina (ZRC SAZU), jani.kozina@zrc-sazu.si

5. BAZA ZNANJA I DOKAZA PROJEKTA WIN

Ovaj sažetak preporuka temelji se na rezultatima istraživanja i pilot-aktivnostima projekta WIN – Poboljšanje položaja žena na tržištima rada perifernih industrijskih regija

Dodatni izvori i alati uključuju:

- promotivni video projekta;
- transnacionalno istraživanje rodno uvjetovanih prepreka na tržištu rada;
- istraživanja lokalnih tržišta rada u WIN regijama temeljena na studijama slučaja;
- dokumentaciju pilot-aktivnosti provedenih u sedam industrijskih regija;
- zbirku primjera dobre prakse o zapošljavanju žena i društvenim inovacijama iz svih 14 zemalja dunavske regije;
- intervju s dionicima i analizu javnih politika;
- preporuke za javne politike za višerazinsko upravljanje u dunavskoj regiji.

→ All project outputs are available on the project website at: <https://interreg-danube.eu/projects/win/results>

Pripremili

Pripremili: Jörn Harfst, Mariia Rastvorova i Simone Kocher (Sveučilište u Grazu) i Jani Kozina (ZRC SAZU), u ime konzorcija projekta WIN.

Financiranje: Projekt WIN podržan je kroz Interreg program dunavske regije 2021. – 2027. te sufinanciran sredstvima Europske unije.

Odricanje od odgovornosti: Stajališta iznesena u ovoj publikaciji odražavaju mišljenja autora i ne predstavljaju nužno službena stajališta Europske unije, Interreg programa dunavske regije, koordinatora prioriternih područja Strategije Europske unije za dunavsku regiju niti samih prioriternih područja.

Napomena: Ovaj sažetak preporuka odražava nalaze i preporuke razvijene u okviru projekta WIN te je namijenjen poticanju dijaloga o javnim politikama unutar Strategije Europske unije za dunavsku regiju (EUSDR). Ne predstavlja službeni stav niti službeni dokument bilo kojeg koordinatora prioriternih područja Strategije Europske unije za dunavsku regiju..

© 2026 Sveučilište u Grazu. Umnožavanje i korištenje sadržaja dopušteno je uz navođenje izvora.

Layout: Kocher, S.

Illustrations: PiNA, Kocher, S.

Preporučeni navod: Harfst, J., Rastvorova, M., Kocher, S., & Kozina, J. (2026). Supporting Female Employment in Industrial Regions. WIN Policy Brief addressing National Stakeholders – Enabling frameworks for inclusive labour markets. University of Graz, WIN Project, Interreg Danube Region Programme 2021–2027.